

CZU: 314.15:339.9

9. Neagu I., Damaschin M. Tratat de procedură penală. Partea generală. În lumina noului Cod de procedură penală. București: Editura Universul Juridic, 2014.

10. Rusu V. Participarea apărătorului în procesul penal la etapa pornirii urmăririi penale. În: Avocatul Poporului, 2013, nr. 7-8.

11. Sava A. Aprecierea probelor în procesul penal. Ed. Junimea. Iași, 2002.

12. Theodoru Gr. Tratat de drept procesual penal. Ediția a 3-a. Ed. Hamangiu. București, 2013.

13. Даровских С. М. Принцип состязательности в уголовном процессе России и механизм его реализации. Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук. Челябинск: Южно-Уральский Государственный Университет, 2001.

14. Строгович М. С. Курс советского уголовного процесса. Изд. АН СССР. М. 1958.

15. Ульянова Л. Т. Состязательность и равноправие сторон – конституционный принцип уголовного судопроизводства. В: Уголовно-процессуальное право: понятие, содержание, источники. Материалы научно-практической конференции, посвященной 100-летию со дня рождения профессора Д. С. Карева. М., 23-24 марта 2006.

16. Якимович Ю. К. Является ли состязательность принципом современного уголовного процесса России? В: Уголовно-процессуальное право: понятие, содержание, источники. Материалы научно-практической конференции, посвященной 100-летию со дня рождения профессора Д. С. Карева. М., 23-24 марта 2006.

DESPRE AUTOR/
ABOUT AUTHOR
RUSU Lucia,

Lector-universitar, doctor în drept
la Facultatea de Drept și Științe
Sociale a Universității de Stat
„Alec Russo” din Bălți, Avocat,
tel. 069288900.

RUSU Lucia,
Doctor of law, University Lecturer,
Faculty of Law and Social
Sciences of the „Alec Russo”
Balti State University, Lawyer, tel.
069288900.
e-mail: lucia.rusu.1981@mail.ru

MIȘCAREA MIGRATORIE CONTEMPORANĂ ÎN CONTEXTUL INTENSIFICĂRII PROCESULUI DE RESTRUCTURARE A ECONOMIEI GLOBALE

Alexandru MOGÎLDEA,

master în drept, audient al Institutului National de Justitie,
candidat la funcția de procuror

Migrația populației reprezintă unul dintre cele mai complexe procese sociale care influențează societatea contemporană, fiind determinat de nivelul de dezvoltare social-economică a statelor și regiunilor de pe globul pământesc, dar și de factori politici, etnici, culturali, religioși, ecologici etc.

În acest context, scopul acestui articol științific constă în demonstrarea caracterului periculos al migrației iregulare, îndreptat contra statului și persoanei, expunerea analitică a metodelor de organizare a migrației regulate în dependență de mecanismul aplicat, identificarea stării, structurii și dinamicii migrației regulate și iregulare.

Cuvinte-cheie: migrația, mișcarea migratorie, globalizare, migrație regulată, migrație iregulară, Organizarea migrației ilegale, Trecerea ilegală a hotarelor, Rezident, Stat de origine, Stat de destinație, Repatriere, Autoritate publică.

THE CONTEMPORARY MIGRATORY MOVEMENT IN THE CONTEXT INTENSIFYING THE PROCESS OF RESTRUCTURING THE ECONOMY GLOBAL

Alexandru MOGÎLDEA,

master of law, auditor of the National Institute of Justice,
candidate for prosecutor

The migration of population represents one of the most complex social process that influence the contemporary society being determined by the social-economic level of development of states and regions from the word, but also by etnical, religious, cultural and ecological factors.

This scientific article consists in proving of the dangerous character of irregular migration, directed against the state and the person, the analytical exposition of organizational methods of regular migration, depending on the applied mechanisms.

Keywords: migration, migratory movement, globalization, regular migration, irregular migration, the organization of irregular migration, illegal migration, resident, country of origin, country of destination, repatriation, public authority.

Introducere. Migrația contemporană reprezintă o provocare continuă la adresa mecanismelor și modelelor dominante ale producerii și asumării coeziunii sociale, dar și față de paternurile dominante de asumare și afirmare a apartenenței la o anumită comunitate politică. Dubla cetățenie sau migrații legale, dar fără cetățenia țării de destinație, capătă anumite drepturi sociale și chiar politice,

datorită nașterii sau rezidenței îndelungate în țările de destinație, și fac problematică funcționarea ideii de cetățenie.

Nu în ultimul rând, mișcarea migratorie contemporană are loc în contextul intensificării procesului de globalizare și de restructurare a economiei globale. Astfel, apar și se dezvoltă orașe megapolisuri, caracterizate de acumularea și concentrarea serviciilor științifice, teh-

nologice și financiare. Aceste orașe generează și susțin o migrațiune. Astfel, un număr semnificativ din populația celor mai mari orașe din țările dezvoltate o constituie migrații (38% din populația orașului Toronto, 30% din populația orașului Frankfurt pe Main, 28,4% din populația New Yorkului sunt migrați veniți din alte țări).

În acest context, o importanță deosebită se acordă studierii reglementării a celor două aspecte determinative ale migrației și anume: aspectul regular (legal) și aspectul iregular (ilegal) al procesului respectiv. Analizând migrația regulată putem spune că aceasta reprezintă un proces dictat și controlat de state, prin stabilirea cotei anuale de imigrare în ansamblu, ceea ce permite monitorizarea și dirijarea stabilității social-demografice. Dat fiind faptul că migrația iregulară este un fenomen spontan care se află în afară vizorului organelor de stat, adesea nu poate fi realizată menținerea stabilității interne și integrității statale. La Conferința internațională privind migrația internațională a populației (Rabat, 1993) se menționa că „strămutările în masă ale populației amenință securitatea nu numai a țărilor din care pleacă sau în care sosesc imigrații, dar și regiunile aferente lor. Intensificarea strămutărilor ilegale și traficul de ființe umane sunt privite de structurile criminale ca un domeniu de activitate de perspectivă și prosperă”. Astfel se evidențiază formarea unui circuit constituit din două sau mai multe state care sunt afectate nemijlocit de fenomenul migrațional și de alte infracțiuni aferente ce se săvârșesc datorită condițiilor favorabile create de infractorii implicați în procesul de organizare a migrației ilegale.

Datorită faptului că migrația poate fi efectuată pe cale legală cu asigurarea drepturilor și libertăților persoanei fără a diminua din integritate statului, s-a pus problema instituirii unei norme legale ce ar permite de a pedepsi faptele pre-

judiciabile de migrație ilegală. În baza acestei premise la 29.12.2005, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea Republicii Moldova pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.376-XVI, prin care Codul penal al Republicii Moldova a fost completat cu art.362/1 „Organizarea migrațiunii ilegale”. Mai târziu Procuratura Generală a Republicii Moldova, în scopul îmbunătățirii legislației și aducerii acesteia în concordanță cu standardele europene propune substituirea în titlul art. 362/1 Cod penal a sintagmei „migrațiunii” prin sintagma „migrației”, astfel urmărindu-se ca rezultat sporirea eficienței combaterii fenomenului migrației și pedepsirii acțiunilor de călăuzire, ascundere de organele de control, precum și altor acțiuni adiacente acestora. Propunerea dată a fost implementată prin adoptarea Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 193-XVI din 26.09.2008.

Metode aplicate și materiale utilizate. Reglementarea juridică a proceselor migratorii a fost subiect de cercetare a multor savanți și practicieni, cum ar fi Brînză Sergiu., Ulianovschi Xenofont., Stati Vasile., Munteanu Vasile., Mateuț Gheorghe, Ungureanu Ricu, Popescu Ilie, Rădulescu Nicolae, Popescu Nicolae, Diaconescu Haralampie., și alții.

Categoriile juridice a procesului de migrație a populației au fost discutate în lucrările științifice ale lui Agachi S., Bodean M., Ciorobea A., Cora M., Cortenov A., și alți autori.

Cu toate acestea, problematica legată de studiul acestor procese rămâne încă a fi subdezvoltată.

Drept urmare, problemele ce țin de reglementarea migrației regulate și iregulare necesită un studiu aprofundat și cuprinzător.

Baza metodologică a cercetării include un set de metode generale științifice și metode moderne speciale de cunoaștere a realității politice și juridice. Un rol deosebit în cer-

cetare au revenit unor astfel de metode științifice, ca: metoda istorică, metoda dialectică, metoda comparativă, metoda sociologică, metoda logică, metoda studiului de caz.

Rezultate obținute și discuții. Migrația populației reprezintă unul dintre cele mai complexe procese sociale care influențează societatea contemporană, fiind determinată de nivelul de dezvoltare social-economică a statelor și regiunilor de pe globul pământesc, dar și de factori politici, etnici, culturali, religioși, ecologici etc.

În conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, și anume în capitolul II „Drepturi și libertăți fundamentale”, art.27 alin. (2), se garantează oricărui cetățean al Republicii Moldova dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară. Astfel se evidențiază faptul că orice persoană în dependență de dorința sa poate fără careva restricții să se stabilească cu traiul în statul în care dorește, ba mai mult ca atât, are posibilități reale de a se întoarce înapoi fără careva probleme.

Nu poate să existe un stat puternic dacă acesta nu posedă o autoritate în ceea ce privește posibilitatea de a păstra atribuțiile care prin lege poate numai acesta să le exercite. Pentru a precede la efectuarea anumitor acțiuni ce țin de intrarea, șederea sau tranzitarea teritoriului unui alt stat decât acel al cărui cetățean sau rezident este persoana, se cere deținerea anumitor documente care sunt specificate prin lege și prin acordurile bilaterale dintre state. Numai în cazul când acestea sunt în regulă putem vorbi despre o procedură legală prin care se obțin drepturile respective.

Termenul de migrație provine din franceză (migration) și latină (migratio, -onis) și reprezintă fenomenul de deplasare în masă a unor populații de pe un teritoriu pe altul, deplasare determinată de factori economici, sociali, politici sau naturali.

Vorbind despre migrație trebuie să ne referim la cele două componente ale acesteia: emigrația și imigrația.

A emigra reprezintă acțiunea de a pleca din patrie și a se stabili (definitiv sau temporar) în altă țară (din fr. émigrer, lat. emigrare).

A imigra reprezintă acțiunea de a veni dintr-o țară străină pentru a se stabili aici (din fr. immigrer, lat. immigrare).

Abordând problema migrației trebuie să facem distincție între formele acesteia: internă/externă și legală/ilegală.

Emigrația în sensul migrației oamenilor, legală sau ilegală, către alte state reprezintă un factor de interes major pentru statul sursă și instituțiile sale. Interesul statului este acut întrucât acesta are nevoie de o cunoaștere cât mai precisă a populației care emigrează, a cauzelor care favorizează sau împiedică acest lucru. Aceste cauze sunt dezvoltate ulterior în studii care iau în considerare o multitudine de factori, de la cei politico-sociali la cei economici, culturali, etnici, religioși.

Pe baza acestor studii se pot elabora prognoze pe termen scurt, mediu și lung cu privire la aspectele demografice pe regiuni, zone și țări, pot fi fundamentate acte normative, precum și politici sectoriale adecvate. Plecarea multor persoane la muncă în străinătate a creat în unele zone decalaje demografice serioase. Sunt sate întregi din Estul și Sud-Estul Europei în care nu au mai rămas decât bătrânii, ca urmare a plecării la muncă în străinătate a populației active, sate care riscă să dispară, cu toate consecințele care decurg de aici.

Imigrația are în vedere cetățenii străini care, din diferite motive, migrează în alte state. Este un factor de luat în seamă de către autoritățile locale întrucât ponderea celor care doresc să vină în statul de destinație provine din țări subdezvoltate sau în curs de dezvoltare.

Conform orizontului temporar al migrației, se distinge migrația permanentă și migrația temporară. Or, migrația permanentă implică schimbarea definitivă a domiciliului (dintr-o țară în alta), iar migrația temporară – doar o rezidență pentru o perioadă strict delimitată. Subliniem că, în cazul migrației temporare, sistemele de evidență a proceselor migratorii și statisticele oficiale despre migrație fac distincție între migrația temporară de scurtă durată (pe o perioadă de la 3 luni până la 1 an) și migrația temporară de lungă durată (perioadă de migrație mai mare de 1 an). În același timp, controlul administrativ al migrației, în perioada contemporană, este un deziderat din ce în ce mai greu de realizat, întrucât volumul migrației iregulare (fără documente adecvate de emigrare) este în creștere, iar țările de origine ale migrației nu au la dispoziție mijloace de înregistrare administrativă a emigranților. Însă și migrații înregistrați în țările de destinație nu rămân neapărat în aceste țări. Astfel, menționăm că statisticele oficiale din Republica Moldova despre volumul de emigranți nu reflectă întru totul realitatea.

În funcție de statutul legal al migraților, se deosebește migrația legală și migrația ilegală. Migrații legali se conformează tuturor rigorilor legale presupuse de procesul migrației și înregistrării în societățile care migrează (regimul pașapoartelor, regimul vizei, regimul rezidenței, regimul pieței locale a forței de muncă). Migrații legali sunt migrații agreați de către statele de destinație sau migrații pe care aceste state îi primesc în baza tratatelor internaționale și a respectării drepturilor omului (muncitori legali, foști cetățeni repatriați, studenți care participă la diferite mobilități instituționale și schimburi de experiență cu durată mai îndelungată, migrații din motive familiale, refugiați politici etc.).

În dependență de gradul de organizare a migrației, în linii largi, se deosebește migrația spontană și variatele forme contractuale ale migrației. Migrația spontană desemnează lipsa oricărei forme de pregătire a procesului migrator, în special, a integrării în societățile de destinație. Indivizii antrenați în această formă de migrație au la dispoziție puține informații despre țara de destinație, dispun de resurse modeste, nu au contacte în țările de destinație. Formele contractuale ale migrației implică existența unor legături în țările de destinație care facilitează accesul de integrare al migrantului prin oferirea de informații, formarea unor abilități socioculturale, oferirea resurselor în ce privește cazarea, masa etc. În aceste cazuri, aranjamentele premergătoare migrației pot fi informale (prin rețele sociale, de rudenie, de prietenie) sau formale, contractuale (prin firme specializate în medierea forței de muncă, instituții ale statului ce se implică în recrutarea migraților, organizarea fluxurilor migratorii și asistarea migraților în procesul de integrare pe piața forței de muncă). Importanța distincției între migrația spontană și cea contractuală apare în cazul politicilor publice referitoare la migrație. Majoritatea statelor promovează politici publice care au ca scop controlarea fluxurilor migratorii (în engleză – managed migration), intenționând să limiteze formele spontane și să le promoveze pe cele contractuale.

Creșterea semnificativă a fluxurilor migratorii având ca destinație finală țările cu o economie dezvoltată din Uniunea Europeană, precum și descoperirea a tot mai multe și mai complexe rețele de traficanti de persoane, cu conexiuni aproape în întreaga lume, se constituie într-un semnal de alarmă pentru toate statele europene și în mod deosebit pentru țările membre Uniunii Europene.

În primul rând, fluxurile migraționiste nu sunt distribuite uniform, câteva țări fiind în mod disproporțional afectate, în funcție de nivelul lor de dezvoltare economică ce poate oferi oportunități migranților. Dacă la începutul anilor 1990, Germania și Austria erau principalele țări țintă, ulterior au fost Marea Britanie, Olanda, Franța și Italia, iar în prezent alăturându-se Spania, Portugalia, Grecia, Cehia, Suedia, Finlanda și Norvegia.

Principalele țări de destinație a migranților ilegali din Europa de Est nu sunt diferite față de țările de destinație a celorlalți migranți și anume Italia, Spania, Franța, Belgia, Anglia, precum și țările nordice ale continentului european, țări, care datorită legislației permissive în problema sporului demografic, precum și a facilităților de ordin social oferite celor care întemeiază o familie și au mai mulți copii, au început să devină din ce în ce mai atractive pentru mai mulți români.

Numărul mare al instituțiilor implicate în prevenirea și combaterea acestui fenomen reliefează interesul deosebit al statelor respective pe această linie, fiecare dintre acestea având sarcini concrete stabilite în analizarea factorilor criminogeni cauzali, monitorizarea evoluției unor forme specifice de infracționalitate transfrontalieră și elaborarea unor diagnoze și prognoze, care, ulterior, fundamentează strategiile specifice de contracarare.

Referindu-ne strict la migrația ilegală, s-a constatat că Europa de Est reprezintă un element de atracție pentru migranții din diferite țări ale continentul asiatic, în ultima perioadă și din cel african, pentru persoanele periculoase, infractori dați în urmărire prin Interpol, care fac parte din grupări teroriste, din organizații criminale sau care sunt implicate în fenomenul criminalității transfrontaliere. După ade-

rarea României la Uniunea Europeană și NATO, România, din țară sursă și de tranzit, a devenit o țară țintă, fiind supusă unei presiuni din ce în ce mai mari.

Trebuie de avut în vedere faptul că activitatea traficantilor se exprimă mai ales prin acțiuni de racolare, transport, cazare și trecere frauduloasă a frontierei unui stat.

Modul de operare, pentru traficanți, îl reprezintă traficul de migranți din Europa de Est realizat prin ieșirea legală în calitate de turist, ședere ilegală pe teritoriul altui stat, intrare ilegală pe teritoriul statelor unde este necesară viza de intrare, precum și traficul de migranți de origine străină, realizat prin intrare/ieșire ilegală (pașapoarte false, rute ocolitoare ale punctelor de frontieră, ascunși în mijloace de transport), intrare legală/ieșire ilegală (cetățeni chinezi și din spațiul ex-sovietic), pașapoarte, vize sau invitații false (cetățeni moldoveni, ucrainieni, ruși).

S.E. Metelev susține că migrațiunea ilegală nu doar contribuie la consolidarea economiei tenebre. Mulți dintre cei, care merg să își caute un loc de muncă în străinătate, au înaltă calificare sau educație, pierderea "inteligențelor" fiind considerată un impediment în dezvoltarea ulterioară a țării de domiciliu.

În vederea prevenirii și stopării traficului ilegal de migranți, statele implicate s-au aliniat legislației internaționale în domeniu elaborând și promovând acte normative care responsabilizează instituțiile guvernamentale și neguvernamentale în acest sens.

Nu trebuie desconsiderate nici condițiile favorizante ale comiterii de infracțiuni, respectiv: cadrul legislativ intern lacunar și ambiguu care nu acoperea integral domeniul faptelor ilicite, sancțiunile prevăzute neavând caracterul descurajant necesar și neasigurând

protecția societății civile la nivelul standardelor europene împotriva fenomenului infracțional extern; cadrul instituțional și organizatoric de prevenire și combatere a fenomenului este insuficient adaptat condițiilor actuale și nu asigură o ripostă fermă și eficientă, creșterea în intensitate a procesului de interconectare a afacerilor legale cu cele ilegale.

Cadrul actual legislativ, în general, este suficient pentru activitatea organelor competente în acest domeniu, dar, pornind de la aspirațiile țării noastre de a se integra în Uniunea Europeană, ar fi util de a-l aduce mai aproape de legislația UE pentru a exclude unele lacune și a evita dublarea unor reglementări. Concomitent este necesar de a revizui cadrul legislativ existent, pentru a-l conforma cadrului legislativ al Uniunii Europene în acest domeniu.

Concluzii. Studiul efectuat ne-a permis să stabilim care este rolul statului în existența proceselor migratorii. Au fost evidențiate cauzele ce determină populația să migreze pe cale iregulară. De asemenea, am depistat punctele slabe de care se folosesc infractorii când comit infracțiunea respectivă. S-a dovedit afirmația că orice infracțiune lasă urme cu caracter material. În cazul nostru acestea sunt datoriile care rămân în urma celor ce purced pe calea ilegală, și, de asemenea, veniturile exagerate ale infractorilor care sunt obținute în urma faptelor săvârșite.

Analiza situației privind respectarea regimului de ședere și stopării migrației ilegale a cetățenilor străini a evidențiat problemele principale, care se reflectă negativ asupra combaterii acestui fenomen, ne permite să facem următoarele concluzii.

1. Numarul real al cetățenilor străini sosiți pe teritoriul republicii nu poate fi stabilit, pâna în prezent, deoarece lipsește un sistem eficient de evidență a intrării

și ieșirii lor din țară prin punctele de trecere din Republica autoproclemată Transnistreană.

2. În prezent atribuțiile Ministerului Afacerilor Interne în exercitarea controlului și aprobarea șederii străinilor în țară, au fost diminuate esențial, deoarece funcțiile, care anterior erau în competența MAI au fost atribuite altor organe publice centrale. MAI, practic, a fost lipsit de elementul de decizie în problemele străinilor, în special, de legalizarea șederii (înregistrarea, prelungirea termenului de ședere și documentare).

3. Deciziile privind intrarea și legalizarea șederii străinilor, sunt luate unilateral, de către alte organe publice, iar MAI i se comunică doar rezultatul legalizării, fără să fie efectuate careva verificări sau consultări preventive referitor la oportunitatea invitării și legalizării șederii străinilor în țară. În consecință, se manifestă o lipsă de coordonare a acțiunilor diferitor organe de stat, ceea ce reduce din eficiența soluționării problemelor migrației regulate și iregulare.

Referințe bibliografice

I. Acte internaționale

1. Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma 04 noiembrie 1950, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24.07.1997, Monitorul Oficial al Republicii Moldova. – 1997. - Nr.54-55/502 (21 august).

2. Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, adoptată la New York la 15 noiembrie 2000, în vigoare pentru Republica Moldova din 16 octombrie 2005. Ratificată prin Legea Republicii Moldova Nr.15- X V din 17 februarie 2005.

3. Convenția Națiunilor Unite, Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, 15.11.2000, Palermo

4. Protocolul împotriva traficului ilegal de migrați pe cale terestră, a

aerului și pe mare, adoptată la New York la 15 noiembrie 2000, în vigoare pentru Republica Moldova din 16 octombrie 2005. Ratificată prin Legea Republicii Moldova Nr.16- XV din 17 februarie 2005.

5. Planul de acțiuni „Uniunea Europeană-Moldova” adoptată la Bruxelles la 22 februarie 2005, în vigoare pentru Republica Moldova din 22 februarie 2005. Aprobata prin Hotărârea Guvernului Nr. 356 din 22 aprilie 2006.

6. Acordul privind colaborarea statelor-membre ale Comunității Statelor Independente în lupta cu migrația ilegală din 6 martie 1998. Ratificat prin Legea Republicii Moldova Nr.890-XV din 28 februarie 2002. Moldinfolex.

II. Acte normative naționale

1. Constituția Republicii Moldova: Legea Republicii Moldova din 29 iulie 1994 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. - 1994. Nr.1. – (12 august) // În vigoare din 27 august 1994.

2. Codul penal: Legea Republicii Moldova din 18 aprilie 2002 Nr. 985-XV // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. - 2002. Nr.128-129. – (13 septembrie) // În vigoare din 12 iunie 2003.

3. Legea cu privire la migrație: Legea Republicii Moldova din 06.12.2002 Nr. 1518-XV // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. - 2003. Nr. 1-2/2. – (1 septembrie).

4. Legea cu privire la statutul juridic al cetățenilor străini și al apatrizilor în Republica Moldova: 5. Legea Republicii Moldova din 10.11.1994 Nr.275-XIII // Monitorul Oficial al Republicii Moldova.-1994 Nr.22. – (29 decembrie).

6. Lege cu privire la migrația de muncă: Legea Republicii Moldova din 10.07.2008 Nr.180- XVI // Monitorul Oficial al Republicii Moldova.-2008 Nr.162-164/598. – (29 august).

7. Tratat internațional la care R M este parte. Vol.35. Chișinău, 1999.

III. Manuale, monografii, autoreferate

1. Brînză S., Ulianoschi X., Stati V. ș.a. Drept penal, vol. II. Chișinău: Cartier Juridic, 2005

2. Ciobanu, I. Criminologie. vol.III Cartea Juridică, Chișinău, 2006 p.120

3. Метелев, С. Международная трудовая миграция и развитие российской экономики:

4. Автореферат диссертации на

соискание ученой степени доктора экономических наук. Москва, 2006.

5. Mateuț, G. și alții, Traficul de ființe umane, Editura Iași, 2005

6. Ungureanu, R. și colab., Traficul de ființe umane, Editura Prouniversitaria, București, 2006

7. Popescu, I., Rădulescu, N., Popescu, N. Terorismul internațional – flagel al lumii contemporane, Editat de MAI, București, 2013

8. Postolachi, V. Migrația forței de muncă // Dreptul muncii, 2007, nr.2, p.31-42

IV. Articole din culegeri, reviste, ziare

1. Brînză, S., Stati, V. Infracțiunea de organizare a migrației ilegale (art.3621 C. pen. RM): analiză juridico-penală (Partea I) // Revista Națională de Drept, 2007, nr.11, p.2-8.

2. Brînză, S., Stati, V. Infracțiunea de organizare a migrației ilegale (art.3621 C. pen. RM): analiză juridico-penală (Partea I) // Revista Națională de Drept, 2007, nr.12, p.9-16.

3. Ciorobea, A. Prevenirea criminalității transnaționale organizate și schimbul de experiență între autoritățile competente de reprimare a grupurilor infracționale transfrontaliere // Legea și viața, 2009, nr.2, p.35-39.

4. Cortenov, A. Migrația ilegală la braț cu traficul de persoane // Ziarul Capitala, Nr.20 (987) Vineri, 19 august 2010, p.5

5. Furdul, S. Aspecte privind prevenirea și combaterea traficului de persoane în Republica Moldova // Legea și viața, 2007, nr.6, p.4-16.

6. Князев, А., Чучаев А. Уголовно-правовое противодействие незаконной легализации мигрантов // Российский следователь, 2008, nr. 5, с. 35-38.

7. Ziarul Capitala, Nr.20(987) Vineri, 19 august 2010 „Migrația ilegală la braț cu traficul de persoane”, p.5

V. Surse INTERNET

1. http://www.statistica.md/recensamint/Migr_externi_loc_prec.xls

2. <http://www.akdi.ru/gd/proekt/094477GD.SHTM>

3. <http://www.newsmoldova.md/news>

4. http://www.realitatea.net/migrația-ilegala-in-ue_12637.html - 96k.xls

5. <http://www.muncainstrainatate.anofm.md>